

Asia: VN/27217/2021

Valtioneuvoston periaatepäätös yrittäjyydestä

Lausunnonantajia pyydetään vastaamaan seuraaviin kysymyksiin:

1. Onko yrittäjyyden periaatepäätöksessä otettu huomioon yrittäjyyden edistämisen näkökulmasta keskeisimmät asiat?

Kyllä.

2. Mitä tulisi erityisesti ottaa huomioon yrittäjyyden periaatepäätöksen toteuttamisessa?

Pohjois-Savon ELY-keskus haluaa yrityspalveluihin liittyen nostaa vielä esiin työllisyyspalveluiden siirtämisen kunnille (TE 2024-uudistus. Yrityspalvelukokonaisuuden kehittämiseen liittyy myös TE-palveluiden siirtyminen kuntiin ja sitä kautta muutokset yritysten ja työntajien palvelussa.

Yrittäjyyden periaatepäätöksen toimeenpanon kannalta on huomioitava toimeenpanon maakunnallinen koordinaatio ja erityisesti toimivalta, jossa ELY-keskuksilla on tärkeä rooli.

Periaatepäätöksen toimenpide-ehtotuksissa on mukana mm. yritysten lupaprosessien sujuvoittaminen sekä eri viranomaisille suunnattu kannustus Suomi.fi:n luvat ja valvonta-palvelukerroksen hyödyntämiseen. Yrittäjien ja yritystoimintaa suunnittelevien asiakkaiden näkökulmasta tätä vaihetta edeltää kuitenkin vaadittavien lupien ja ilmoitusten selvittäminen. EU:n palveludirektiivi edellyttää keskitettyä sivustoa, josta käyvät ilmi toimialaoittain yritystoiminnassa vaaditut luvat ja ilmoitukset. Luvat löytyivät aiemmin keskitetysti yrityssuomi.fi:stä, nyttemmin suomi.fi:sta. Lupahaku, joka perustuu palvelutietovarannon (PTV) tietoihin, ei kuitenkaan toimi toivotulla tavalla, joten sen kehittämiseen tulee panostaa.

Kohta 3. Vahvistetaan pk-yritysten työnantajamielikuvaa, osaamisen johtamista ja rekrytointiosaamista osaavan työvoiman saatavuuden varmistamiseksi sekä vahvistetaan yrittäjien jaksamista

Osa rekrytointiongelmista liittyy juurikin osaavan työvoiman saatavuuden puutteisiin. Osa haasteista liittyy pelkästään epäselvyyksiin ja pelkoihin työnantajuuden velvoitteista. Siksi tietoa ja neuvontaa työntajana toimimisesta on tärkeä olla mahdollisimman helposti saatavilla, myös oikeudellista työsuhteen epäselvyyksiin liittyvälle neuvonnalle on tarvetta.

Kohta 4. Mahdollistetaan joustavat siirtymät työn tekemisen ja yrittäjyyden välillä, lisätään sääntelyn selkeyttä ja ennakoitavuutta sekä kehitetään yrittäjän sosiaaliturvaa

Kuten periaatepäätöksessä todetaan, yrittäjäksi ryhtymistä saattavat estää epäselvyydet liittyen mm. yrittäjän sosiaaliturvaan. Eri lainsäädännössä, mm. työttömyysturvassa ja eläkelainsäädännössä, on erilaisia määrittelyitä yrittäjyydelle, näitä olisi tarpeen yhdenmukaistaa. Lisäksi selkeytystä ja joustavuutta kaipaa myös sivutoimisen/päätoimisen yritystoiminnan määrittely ja kevytyrittäjän määritelmä, sillä linjavedolla on ratkaiseva merkitys uusien yritysten perustamisessa (liittyen starttirahan kriteeristöön).

3. Ovatko yrittäjyyden periaatepäätöksen toimenpiteet poikkihallinnollisen yhteistoiminnan ja koordinaation varmistamiseksi riittävät (toimenpide 6.1.)?

Kyllä.

4. Ovatko esitetyt seurantamittarit kattavat yrittäjyyden periaatepäätöksen seuraamiseksi (kohta IV)?

Esitämme, että seurantakokonaisuuden osalta huomioitaisiin lisäksi tarpeet tehdä alueellista ja toimialakohtaista seurantaa, erityisesti alueelliset ajantasaiset tiedot yritysten kehityksestä sekä pk-yritysten kansainvälistymisestä olisi tärkeä huomioida

Seurantakokonaisuuden osalta ehdotamme pohdittavaksi, että seurantakokonaisuuteen lisättäisiin systemaattinen seuranta esim. aloittavien yritysten tai kasvuyritysten palvelukokemus palvelujärjestelmästä ja tätä lähdettäisiin kansallisesti edistämään.

5. Miten voidaan kehittää ministeriöiden välistä poikkihallinnollista yhteistyötä yrittäjyyden periaatepäätöksen toteuttamiseksi?

-

6. Muut mahdolliset huomiot yrittäjyyden periaatepäätökseen.

Yrittäjyyden periaatepäätös on erittäin kattava ja se sisältää tärkeitä ja keskeisiä suuntaviivoja yrittäjyyden toimintaedellytysten parantamiseksi. Toimeenpanon kannalta on tärkeää, että alue- ja paikallistasolla sitoudutaan yhteisiin tavoitteisiin ja toimenpiteisiin. Näin turvaamme sujuvan toimeenpanon.

Patrikainen Pasi
Keski-Suomen ELY-keskus

Blomberg Jan
Pohjois-Savon ELY